

ZPRÁVY SVU

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS
AND SCIENCES, INC. ISSN 0036-2050

Ročník XXIX

květen-červen 1987

Číslo 3.

SVU mezisjezd 1987 v Los Angeles

Ve dnech 18.-19. září 1987 se bude konat v Los Angeles mezisjezd SVU, jehož tématem bude **Začlenění českých a slovenských emigrantů do života Spojených států.**

Přípravy jsou v plném proudu. Sjezd bude probíhat v **International Student Center**, UCLA, West Los Angeles, kde je kromě konferenční místnosti zajištěna výstavní síň a občerstvení. Mia Valert, která vede programovou činnost Centra, pochází z Československa, taktéž někteří její pomocníci, kteří se ujali organizace sjezdu s velkým nadšením.

Předběžný program:

Pátek 18. září:

Zahájení sjezdu v 6 hod. večer.

Otevření výstavy, na níž bude vystavovat 12 čs. umělců z okolí Los Angeles. Promluví Jiří Karger, hudba Anthony Ginter. Výstava bude otevřena dva týdny.

Valná hromada.

Sobota 19. září:

Ranní a odpolední přednášky.

Společný oběd a večerní banket v Centru.

Neděle 20. září:

Ranní a odpolední přednášky.

Společný oběd.

Akademický program, soustředěný na úspěchy a aktivitu přistěhovalců z Československa, dosud nebyl definitivně stanoven. Řada přednášek z oboru literatury, hudby, ekonomie, historie a české emigrace byla příslibem, ale stále je ještě možnost zařadit další.

Kdo má zájem o vystoupení na mezisjezdu, ať zašle název přednášky s krátkým resumé na adresu:

Frank J. Marlow

4064 Woodcliff Rd.

Sherman Oaks, CA 91403

Tel. (818) 784-0970

Organizátoři doufají, že všichni členové předsednictva a hlavně hodně členů i ze vzdálenějších skupin SVU se mezisjezdu zúčastní.

Ohledně ubytování a dopravy se obraťte na:

Hana Paulson

American West Travel

10020 Canoga Ave.

Chatsworth, CA 91311

Tel. (818) 340-7894 (pracovní)

Tel. (818) 700-0354 (domácí)

Zprávy z předsednictva

V sobotu 16. května 1987 se konala schůze předsednictva SVU v Silver Spring, Md.

V krátkosti byl prodiskutován návrh na zvýšení členských příspěvků z 16.00 na 20.00 dol. s odůvodněním, že SVU téměř dvacet let nezvyšovalo členský příspěvek, ačkoliv jsou v něm zahrnuty publikace (Zprávy, Bulletin), jejichž výrobní cena mezitím značně vzrostla. Návrh bude předložen členstvu k hlasování na valné hromadě 14. sjezdu ve Washingtonu r. 1988.

Předběžné datum sjezdu bylo stanoveno na 22. září 1988.

Předsednictvo prodiskutovalo předběžný návrh Směrnic pro časopisy vydávané SVU, jimiž by byla regulována činnost redaktorů a náplň časopisů. Byla navržena komise k propracování navržených směrnic. Předsedou je Igor Nábělek, členy jsou Věra Bořkovicová, Ladislav Matějka a Jan Mládek.

Kam jdou a nejdou vaše peníze

a) Úvod

Zde uvádím — jen telegraficky — informace o používání peněz z pokladny SVU. *(Každý člen má právo vědět, jak používáme peněz, jež konec konců v té či oné formě dostáváme právě od členů.)*

Finanční zprávu za rok 1985 jsem uveřejnil ve Zprávách i v Bulletinu spolu s přibližným rozpočtem na rok 1986; rád dodám další podrobnosti těm členům, kteří si o ně požádají.

b) Kam jdou peníze?

1. Vydáváme Zprávy (6krát ročně) a Bulletin (4krát ročně) a to je neplacená dobrovolná práce redaktorů. Platíme za tisk, distribuci a poštovné. To vše je zahrnuto v členských příspěvcích a všichni členové dostávají Zprávy

Zprávy SVU rediguje Libuše Zorinová. Adresa redakce: P.O. Box 274, Brandywine, MD 20613. Zprávy SVU (SVU News) - Date of issue: May-June 1987. Issued bimonthly. Vol. 29, No. 3. Publisher: Czechoslovak Society Arts and Sciences, Inc. Office of publication: Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366. Tel.: (212) 479-0870. Annual subscription price: Members \$2.00; non-members \$6.00. Second class postage paid at Flushing, N.Y.
Postmaster: Send address changes to ZPRÁVY SVU, Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366.

i/nebo Bulletin “zdarma”. To však též znamená, že členové, kteří neplatí, jsou financováni těmi, kteří platí.

2. Proměny vycházejí čtvrtletně. Téměř tři roky Proměny “za sebe platily” z předplatného. Od roku 1985 je každé číslo Proměn rozšířeno o 16 stran – tím ovšem na ně zase trochu doplácíme.

3. Kosmas vychází dvakrát do roka. Zatím — ale jistě jen dočasně — je to publikace ztrátová.

4. **Podpora vydávání publikací.** Podporujeme vydávání knih, monografií a publikací všeobecně. Jakožto Společnost však nejsme (a nechceme být) nakladateli. To znamená, že naše peníze na subvenci publikací současně pomáhají existujícím českým a slovenským nakladatelstvím. Naše finanční podpory jsou (s malými výjimkami) jen částečné. A dále: peníze, které investujeme do podpory publikací, se postupně vrací do naší pokladny t.j. jakmile výlohy nakladatele jsou uhrazeny prodejem výtisků. To nám pak umožňuje použít těchto peněz pro další publikační podpory. (Zpravidla běží o opoždění dvou-tříleté, než se peníze začnou vracet.) Typická podpora se pohybuje kolem \$2.000; vrátí-li se alespoň polovina, je to hezký úspěch.

5. **Kongresy a konference** též podporujeme. Neběží jen o sjezdy celé Společnosti, ale též o uspořádání podobné činnosti našimi místními skupinami. Pokud místní konference neskončí deficitem, tyto podpory (typicky \$1.000) organizátoři konference vrací do pokladny SVU. Často tyto konference vykazují zisk, jehož největší část skončí opět v naší pokladně; menší část se věnuje na další činnost místní skupiny.

6. **Administrativní výdaje.** Úhrada poštovního reprezentuje více než polovinu těchto údajů. (Např. redaktor Proměn je v Basileji; Proměny se tisknou v Torontu; pročení a opravy nutno provést v Basileji a v Michiganu; hotové výtisky jdou do New Yorku, odkud se rozesílají jednotlivým členům — to vše znamená spoustu času, neuvěřitelné dobrovolné práce a peněz na poštovné.) Trochu peněz jde na pomoc s činností pokladníka a na neocenitelnou práci spojenou s uskladněním knih a časopisů, jejich balením a rozesíláním, s udržováním seznamu členstva atd.

c) Kam vaše peníze nejdou

1. Členové předsednictva jezdí na schůze předsednictva třikrát-čtyřikrát ročně a platí svoje cestovní výlohy z vlastních prostředků — za žádných okolností se neplatí z pokladny SVU.

2. Všichni redaktoři (Zprávy, Bulletin, Proměny, Kosmas) pracují dobrovolně a bezplatně.

3. Vedoucí členové místních skupin podobně pracují bez jakékoliv finanční odměny.

d) Účel dalších darů, dotací, fondů a nadací

1. Vyvíjíme program **videokazet**; (a) s tématy a osobnostmi, o něž velmi pravděpodobně má zájem zahraniční veřejnost česká a slovenská; (b) s tématy a osobnostmi, o něž má podobný zájem veřejnost v samotném Česko-

slovensku; (c) s tématy a osobnostmi, jejichž prostřednictvím snad bude možno šířit československou vědu a československé umění v širší veřejnosti světové.

2. Rádi bychom podstatně rozšířili naši podporu činnosti publikační, a to jak v češtině a slovenštině, tak i v angličtině a v jiných světových jazycích.

3. Chtěli bychom mít možnost podporovat místní skupiny lépe, než bylo doposud možno — hlavně činnost finančně slabších skupin.

4. Je na čase, abychom lépe podpořili výstavy a koncerty (zejména pro naše doposud méně známé umělce).

5. Bylo by záhodno začít podporovat několik studentů, alespoň ve formě částečných stipendií.

e) Závěr

Nápadů a možností je mnoho. Uvádím zde jen několik základnějších postřehů. S vzájemným porozuměním a s vzájemnou pomocí (bohužel, též finanční) lze dělat zázraky. A tak prosím, prosím, prosím — za nás za všechny.

Jiří Nehněvajsa, předseda

Vysvětlivky k formuláři

1. Členské příspěvky jsou \$16.00 pro jednotlivce, \$22.00 pro manžele, \$5.00 pro studenty. Přes všeobecný inflační nátlak, výše členských příspěvků zůstala nezměněna již 25 let; v blízké budoucnosti bude jistě nutno zvýšit příspěvky. Proto, podle možnosti, *předplaťte na další roky*. Není-li Vám možno zaplatit plný obnos členských příspěvků na rok 1987, pošlete obnos menší (důvody netřeba vysvětlovat). Informace spojené se snížením nebo prominutím členských příspěvků považujeme za přísně důvěrné a přístupné jen pokladníkovi SVU.

2. Roční předplatné na Proměny je \$12.00. Můžete-li, předplaťte rovněž na další léta.

3. Roční předplatné na Kosmas je \$10.00. Předplatné na další léta je velmi vítáno.

4. Životopisný rejstřík členů (1987) je v tisku. Obsahuje pracovní a rezidenční adresy členů a základní informace životopisného rázu, dále stanovy SVU, seznam bývalých předsedů, seznam čestných a zakládajících členů, informace o sjezdech a konferencích SVU, jakož i index členů podle oborů.

5. Dary a dotace do výše \$ jsou ukládány do Publikačního fondu SVU. Pro naši roční činnost používáme jen úroky tohoto fondu; základní celkový obnos zůstává nedotčen. V tomto fondu je nyní přibližně \$60.000.

6. Z darů mezi \$1.000 a 50.000 zakládáme "jmenované" fondy. Dárce může určit jméno fondu a specifikovat omezení týkající se použití peněz fondu. Opět jen příjem z úroků se používá na běžnou (hlavně publikační činnost); základní obnos fondu zůstává nedotčen.

7. Dary větší než \$50.000 vedou k založení "jmenované" nadace. Opět jen příjem z úroků lze použít pro běžnou činnost.

Při použití příjmu z fondů či nadací, dárce (ve formě jména fondu či nadace) vždy dostane patřičný veřejný kredit ve spojení s projektem, na který jsou takové peníze vydány. Vedle všeobecného Publikačního fondu t.č. existují tyto tři fondy:

Jan Filipek Fund

Walter C. Koerner Fund

Washington Chapter Fund

Těm, kdo by chtěli o těchto možnostech dále uvažovat, rádi dodáme další informace. Pište na adresu:

Jiří Nehněvajsa

1520 Ingomar Road

Pittsburgh, PA 15237

Členové, jejichž korespondence je nedoručitelná

(Znáte-li jejich nynější adresu, laskavě ji oznamte pokladníkovi.)

Bertlik Jaromir, Mr., 10 Grenoble Dr., #1407, Don Mills, Ont. M3C 1C7, Canada

Burda Robert, Mr., 311 S. Gridley St., Bloomington, IL 61701

Chalupa Vlastislav J., dr., P.O. Box 934, Chicago, IL 60690

Culen Ladislav, dr. & Mrs., 840 Springland Dr., #624, Ottawa, Ont. K1V 6L6, Canada

Dobias Jan, Mr. & Mrs., 3851 Oso Ave., Canoga Park, CA 91306

Forman John Paul, Mr., P.O. Box 53, Washington, DC 20007

Gonsorchik Helen Anne, Ms., P.O. Box 675, Clarksburg, WV 26301

Hajda Dalibor, Mr., 10227 Beardon Dr., #1, Cupertino, CA 95014

Havlik Frank, Mr., 28-09 38th St., Long Island City, NY 11103

Hlavina Rastislav, Mr., 67 terrace Eardley, Aylmer, P.Q. J9H 6B5, Canada

Jarolimek Lubos, Mr., 32-16 Crescent St., Long Island City, NY 11101

Klega Jarmila T., Miss, 1115 5th St., #204, Santa Monica, CA 90403

Kosar Eva, dr., 500 E 63rd St., New York, NY 10021

Kralik Vladimir, Mr., 1120 N. Skyline Dr., Seven Hills, OH 44131

Kropacek Beatrice, Mrs., 749 S. Garland Ave., Los Angeles, CA 90017

Kubicek Thomas, dr., 5160 Connaught Ave., Montreal 265, P.Q., Canada

Lat Pavel E., Mr., 8627 Glenwood St., St. Louis, MO 63126

Lavickova Ruzena, dr., 94 Solon Rd., Chagrin Falls, OH 44240

Libor Joseph, Mr., 1313 Oakland St. NE, Cedar Rapids, IA 52402

Liska Jiri K., dr., P.O. Box 667, Rancho Santa FE, CA 92067

Long Fern, dr., 13800 Fairhill Rd., Shaker Heights, OH 44120

Malat Alena, Miss, 40 Prospect Ave., Bldg 2 #4E, Norwalk, CT 06850

Matousek George, Mr., Box 92, Cassel, CA 96016

Meixner Jirina, Mrs., 1 Sylvan Pl., West Orange, NJ 07052

Morel Thomas, ing., 3296 Broadway Blvd., Birmingham, MI 48018

Munk Petr, Mr., 174 Soudan Ave., Toronto, Ont. M4S 1W1, Canada

Peterson Hamilton D., Mr., P.O. Box 32330, Washington, DC 20007

Petricek Jaromir, Mr., 83 Vaughan Rd. #6, Toronto, Ont. M6C 2L9, Canada

Pikna Richard, Mr., 1133 Avenue of Americas, New York, NY 11432

Plasek Miloslav, Mr., 301 E. 87th St., #7E, New York, NY 10028

Repa Jindra, Mr., 2016 W First Ave. #3, Vancouver, B.C. V6J 1G8, Canada

Rozeňnal Jan, Mr., 3860 rue Allen #7, Verdun, P.Q. H4G 3C8, Canada

Ruman Nicholas, dr. & Mrs., 597 rue Dolbeau, Montreal, P.Q. H3S 2G2,
Canada

Slama Norman J., Mr., 665 Gilbert Ave., Menlo Park, CA 94025

Slavicek Bedrich, Mr., 1260 NE 159th St., North Miami Beach, FL 33162

Smekal Jarmila, Mrs., 2626 Palmerston Ave., West Vancouver, B.C. V7V 2W6, Canada

Soldat Chermaine, Ms., 653 North Caswell #5, Pomona, CA 91767

Sotornik Peter, Mr., 77 Davisville #2611, Toronto, Ont. M4S 1G4, Canada

Stern George J., Mr., 9B Topeka #98, Irvine, CA 92714

Svatek Steve, Mr., 116 16th St. NW, Washington, DC 20002

Svejnhova Jana F., Mrs., 1427 N. Gardner St., Los Angeles, CA 90046

Syrovatka Eugene C., dr., 1405 Veale Rd., Wilmington, DE 19810

Valasek Vera, Mrs. 606 Abercora #6, Montreal, P.Q. H3R 2B4, Canada

Valenta Jiri, dr., 8 Sage Rd., Carmel Valley, CA 93924

Vymetalik Henry, Mr., 8430 Greensboro Dr. #2-21L, McLean, VA 22102

Yanoski Thomas, Mr., 11638 Newbridge Ct., Reston, VA 22091

Zacek Joseph F., dr., 20 Glenwood St., Albany, NY 12203

Zachar Peter P., Mr., R.R. 2, Russel, Ont. L0A 3B0, Canada

Na činnost SVU finančně přispěli:

Walter C. Koerner — \$1.500

Washingtonská skupina SVU — \$1,000

Tomáš Baťa — \$500

Jan a Meda Mládek — \$500

Jiří Nehněvajsa — \$500

Cagas Precision and Research Group — \$300

Jaroslav Polach — \$200

Z činnosti členů

Milan Jan Halla je nedávno penzionovaný státní úředník ve Washingtonu. Před válkou měl v Praze vlastní orchestr, který hrával americký jazz. Po německé okupaci odešel do Francie, kde vstoupil do čs. legií. Přes Londýn se dostal do USA, kde vstoupil do americké armády a s ní se zúčastnil osvobození Československa. Po válce zůstal v Praze v americké vojenské mřisi. Po únoru 1948 se vrátil do Ameriky a věnoval se hudbě. Po r. 1950 vstoupil do státních služeb a přestěhoval se do Washingtonu.

Svůj zajímavý život vylíčil v románově zpracované autobiografii, která nedávno vyšla pod názvem **The Ruptured Decade**. Zahrnuje události z let 1938-1948. Ke knize napsal úvod prof. Tulanské univerzity Radomír Luža. Kniha je pěkně vypravená, má 500 stran, vydal ji Amereon House a lze ji objednat na adrese: P.O. Box 11200, Matituck, N.Y. 11952.

* * *

Ivo D. Ducháček (City University of New York) napsal studii o ústavách autonomních komponentů ve federálních soustavách v Evropě a v severní a jižní Americe pro pracovní konferenci, kterou 15. března uspořádala Temple University ve Filadelfii na paměť dvoustého výročí federální ústavy Spojených států.

Profesor Ducháček byl pozván jako "visiting scholar" na jarní semestr 1987 do Ústavu pro studium

vládních institucí na univerzitě v Berkeley, Kalifornie.

* * *

František Smola, člen newyorské skupiny SVU, technický odborník v petrolejářském průmyslu a dlouholetý člen Světového petrolejářského kongresu, se zúčastnil ve dnech 26. dubna až 1. května 12. světového petrolejářského sjezdu v Houstonu, Texas. Sjezdu se zúčastnilo přes 2.000 špičkových odborníků a techniků v oboru geologie, petrochemie, vrtacího a čerpacího zařízení, zástupci světových bank, finančníci a odborní právníci z celého světa. Bylo předneseno přes 100 přednášek a promítána řada odborných filmů. Byly také organizovány zájezdy do průmyslových petrolejářských podniků v okolí Houstonu.

* * *

Dr. Blanka Jeřábková, pedagog v Institutu pro sociálněpedagogická povolání v Německé spolkové republice, habilitovala na jaře 1986 na Ukrajinské svobodné univerzitě v Mnichově, na které externě přednáší od roku 1978. Ve své habilitační práci se zabývá dějinami ukrajinského školství a školskou politikou v době hitlerovské okupace Ukrajiny. Práce pod názvem "Das Schulwesen und die Schulpolitik im Reichskommissariat Ukraine 1941-1944" je prvním zpracováním této problematiky vůbec. Představuje cíle školské politiky říšského ministra Rosenberga, nejdůležitější výnosy, zákony a nařízení, vypra-

cované ministerstvem pro okupovaná východní území v oblasti školské politiky a stav školství na Ukrajině v době hitlerovské okupace a to jak v době prvotního obsazení území, ještě pod vojenskou správou, tak zvláště v době civilní vlády pod brutálním vedením komisaře Kocha, dosazeného do funkce samotným Hitlerem. Celé období bylo provázeno neustálými konflikty mezi oběma vládnoucími představiteli nacionálních socialistů, pověřených správou Ukrajiny, Rosenberga a jemu podřízeného Kocha, jejich často zcela protichůdnými opatřeními, vzájemným neuznáváním či překračováním kompetence, především ze strany Kocha. Práce čerpající informace z materiálů z doby druhé světové války, uchovaných v západoněmeckých archívech, ilustruje nejednotnost v cílech a metodách školské politiky a současně i nesmyslnost německé okupační politiky po stránce vojenské, politické i administrativní, způsobenou především velikými rozpory mezi oficiální ideologií a zdravým rozumem. Je dokladem takřka úplného zavření škol na Ukrajině a zlých následků tohoto tragického stavu, projevujícího se kriminalitou mládeže, epidemiemi u lidí i zvířat a katastrofálními problémy jak v oblasti hospodářské, tak i po stránce lékařského i sociálního zabezpečení.

Z uvedené problematiky autorka zatím uveřejnila:

“Educational Policy in The Reich Commissariat of Ukraine”, *The Ukrainian Quarterly*, New York, Vol. XLI, 1-2, 1985.

“National Socialist Religious Policy in Ukraine, 1941-1944”, *The Ukrainian Quarterly*, Vol. XLII, 1-2, 1986.

“Osvita i nimecka skilna politika v Reichskommissariati Ukrajina”, *Wyzwolnyj Schlach*, London, XXXIX, Kn. 11. a 12., 1986, XL, Kn. 1. 1987.

Na podzim 1986 se konaly v západoněmeckém Calwu (Baden Württemberg) u příležitosti čtyřistaletého výročí narození württemberského teologa Johanna Valentina Andreä tzv. Calwské vzpomínkové týdny na J. V. Andreä, kterých se Blanka Jeřábková zúčastnila svou přednáškou pod názvem “Die Bedeutung von Andreä und Comenius für die europäische Geistesgeschichte (mit dias).” Andreä a Komenský spolu pěstovali dlouholeté svazky, vzniklé z Komenského iniciativy. Jen o 6 roků mladší Komenský usiloval o přijetí do náboženského společenství, založeného Andreäm, v duchu tzv. pietismu. I Andreä usiloval nejen o reformu víry, ale i o nové uspořádání světového řádu. Ze zachované korespondence se dovídáme, že Komenský povzbuzoval Andreä v době jeho dočasné rezignace a obstaral Andreäovi opis jeho spisu, ztraceného při požáru Calwu. Komenský, který svého švábského spolubratra převyšuje významem i duchem a není možno hovořit o jeho duchovní závislosti na Andreäovi, se nicméně sám považuje za žáka, Andreä často se na něho ve svých spisech odvolává a vyjadřuje mu neobyčejnou vděčnost takřka po celý svůj život.

Na Ukrajinské katolické univerzitě v Římě přednášela v říjnu m.r. B. Jeřábková na téma "Česko-ukrajinské literární styky". Zabývala se zde především vztahy mezi českými vědci a ukrajinskými spisovateli v 19. století, kdy se pomalu začínala uznávat svébytnost ukrajinského národa, a to uznáním ukrajinského jazyka jako samostatného slovanského jazyka, přímými styky mezi českými národopisci a ukrajinskými spisovateli, vzájemnými překlady českých a ukrajinských literárních děl a oceněním vysoké umělecké úrovně ukrajinských národních písní českými folkloristy.

* * *

Ivan Sviták, profesor filosofie na Kalifornské univerzitě v Chicu se účastnil během akademického roku 1986-87 řady konferencí. V létě 1986 přednášel pro Kanadské sdružení ve Vancouveru, kde byl právě na EXPO 86 vystavován první český automobil "President", postavený tehdejším vedoucím kopřivnické automobilové dílny Leopoldem Svitákem. Na kongresu SVU v Bostonu přednesl několik příspěvků, z nichž některé byly otištěny a vyjdou knižně pod názvem **Nulový bod/Dialektika abnormalizace**. Zde budou rovněž zveřejněny příspěvky kongresu SVU v Los Angeles, z nichž nejdůležitější je studie o generálu Otakaru Svitákově, členu vedení Obrany národa, popraveném v Berlíně 26. srpna 1942 (Neznámý hrdina bitvy o Anglii).

V angličtině přednesl profesor Sviták na filosofickém fóru Kalifornské státní univerzity v Chicu (5. března 1987) výsledky svého výzkumu o "pražské Sapfo", to jest o anglické básnířce Janě Westonové, jež je poslední postavou tvořící závěr trilogie o Angličanech v Rudolfínské Praze. Dva fragmenty byly uveřejněny časopisecky v **Kosmasu** a **University Journal**. Na konferenci o Máchově díle, uspořádané v Berkeley, přednesl autor studii s názvem **The Romantic Curse**, začleňující Máchovo dílo do historického kontextu. Na konferenci pořádané Harvardovou univerzitou v Bellagiu (Itálie, 24. dubna 1987) přednesl dále studii **The Unbearable Burden of History**, o Kunderově románu. Za svou pedagogickou činnost byl vyznamenán (Meritorious Performance Award).

Ze Svitákových politických komentářů v **Národní politice**, **Právu lidu**, **Reportéru** a v **Amerických listech** vzbudily pozornost jeho články o návratu do Evropy a komentáře k Chartě. Nakladatelství Polygon v Curychu připravuje vydání Svitákovy autobiografie pod názvem **Devět životů/Konkrétní dialektika** a soubor politických článků s názvem **Gorbačoviny**. Sviták rovněž přislíbil účast na důležité říjnové konferenci v New Yorku, s názvem **Will the Communist Regimes Survive?**, jíž se účastní také George Bush a Zbigniew Brzezinski.

* * *

Leopold Pospíšil byl zvolen předsedou Společnosti pro politickou a

legální antropologii, která je součástí Americké antropologické společnosti. Publikoval knihu **The Ethnology of Law** (1985), a byl jmenován právním teoretikem v Itálii, kde publikoval hlavní článek v knize **Quaderni fiorentini** (Florence, Italy) na téma "Law". Taktéž publikoval jako hlavní teoretik práva v Kanadě v jejich ročence **Windsor Yearbook of Access to Justice** (University of Windsor, Canada) článek **Empirical Critique of Marxist Theories of Law and Social Control**, (1985, str. 3-39). Podobně nyní publikuje ve Francii v **Droit et Cultures** článek **Le droit comme conceptopérational fondé empiriquement**. Na podzim minulého roku předsedal a zorganizoval symposium na téma **Political Structure and Law of Autocracies and Dictatorships**. Ve Philadelphii přednesl přednášku s názvem **Empirical Critique of Marxist Theory of Law**. Před měsícem se vrátil z Holandska, kde přednášel na univerzitě v Nijmegen na téma **Papuan Ethnology, Invention in Stone Age Societies**, aj.

* * *

Aleš Březina, redaktor torontského **Nového domova**, držel třídní hladovku jako projev solidarity s čs. skupinou disidentů, kteří drželi hladovku v Praze k vyjádření solidarity s uvězněným signatářem **Charty 77** Petrem Pospíchálem. V Torontě se podařilo k této akci zorganizovat celou skupinu, v níž byli: V. Rollerová, M. Gabánková, J. Komárek, M. Brabencová, A. Miovká, Josef Čermák, P. Wilson,

E. Smutná, J. Hásek, E. Ottová.

* * *

Z činnosti skupin

Velká Británie

V únoru byla přednáška dr. **B. Bradbrookové** na téma **Soudobé české povídkářky**.

V zásadě šlo o recenzi knihy **Do ba páření** (uspořádané Evou Límánovou a vydané 68' Publishers v Torontu), ve které se sešlo deset českých a jedna slovenská spisovatelka, aby přispěly do diskuse o rovnoprávnosti žen v dnešní společnosti.

Dr. B. Bradbrooková se pokusila vybrat a ukázkami doložit nejtýpější. Pozitivní pointou a jemnou ironií zaujala Minka Rybáková svou povídkou o ptakoještěrech. Příspěvek Ivy Kotrlé přednášející ocenila pro silný efekt vyvolaný odstrašujícím námětem sexuálně vykořisťované ženy, avšak pozastavila se nad detaily, které se pohybují téměř na hranici pornografie. Někde uprostřed bychom mohli postavit Evu von Rheinwald a Lenku Procházkovou. Eda Kriseová zaujala smutkem čišícím z osudu nemilovaných žen. Povídka Zdeny Salivarové **Pas de trois** končí sbírku. Přednášející s obdivem pochválila kompozici povídky a ironii, která se vysmívá současně jak domýšlivci, tak pojetí socialistické zábavy pro lid, avšak zapochybovala o kvalitě neženského "vtipného" vyvrcholení, kde svůdce tří baletek končí přede dveřmi WC.

Ve většině povídek je muž před-

stavován jako sobecký vykořisťovatel ženy.

Dr. B. Bradbrooková se svého úkolu zhostila profesionálně, ale posluchači byli některými ukázkami **Doby páření** jako opaření. Vyvolalo to živou debatu, končící o pornografii a "silné" literatuře vůbec.

* * *

Washington

2. dubna byla uspořádána přednáška dr. **Michaela Šumichrasta** na téma **Ekonomický přehled 1987-88**.

26. dubna skupina uspořádala v klubu Americké univerzity ve Washingtonu výroční recepci, na níž promluvil předseda SVU **Jiří Nehněvajs**a na téma **Mezinárodní bezpečnost: Mír, válka a zbraň**.

9. června byl na půdě Americké univerzity uspořádán koncert **Waldemara Matušky**.

* * *

Švýcarsko

Deset let existence Charty 77 dalo příležitost hodnotit, co tato instituce přinesla. Co znamená pro domov, jak působí za hranicemi Československa. Co vlastně Charta 77 je, ale také: co vlastně není. Jaká je její struktura a do jaké míry odráží ducha naší společnosti. Je to morální a politické hnutí — anebo tu jde o politickou demonstraci opozice užívající morálního apelu k politickému zápasu? Mají Charta 77 a exil něco společného — anebo si naopak navzájem překážejí? Kdo má právo mluvit za Chartu — a kdo má právo Chartu kritizovat? Názo-

ry na tyto otázky mají jistě široké spektrum.

Jedno je nesporné: Charta 77 je nejvýraznějším znamením napětí v československé společnosti: napětí mezi mocí a těmi, kteří jsou vystaveni její svévůli. Po deset let usvědčuje tuto moc z přestupků proti duchu lidskosti i proti literě zákonů, jimiž se vládnoucí systém snaží přimaskovat svou bezohlednou tvář do přijatelnější podoby "Hlas Charty 77 je nehlučný. Přesto však je ho slyšet do celého světa. Její mluvčí požívají na jedné straně úcty a dostává se jim poct; na druhé straně jsou chartisté perzekvováni a zostouzeni; nechybí ani hlasů kritizujících.

Kde je skutečná podstata tohoto hnutí, jaké jsou jeho cíle — a jaké jsou výsledky jeho činnosti?

Těmto otázkám byla věnována jednodenní konference švýcarské skupiny, která se konala v sobotu 16. května 1987. K jednotlivým tématům promluvíli:

Jiří Gruša: Co je a co není Charta 77

Vilém Prečan: Bilance deseti let

Miloslav Novák: Vývoj disidentského hnutí stř. Evropy

Karel Hrubý: Jan Patočka — filosof Charty

Jiří Němec: Patočkova filosofie českých dějin

Vladimír Škutina: Skutečnost a myty

* * *

Edmonton

22. dubna uspořádala skupina besedu s **Jiřím Krupičkou**, působícím na geologické katedře univerzi-

REGISTRATION

Conference of Czechoslovak Society
for Arts and Sciences

September 18—20, 1987

International Student Center

UCLA, West

Los Angeles, California, USA

Registration fees:

		No. of persons	Amount \$
Academic Program			
	per person: member	_____	_____
	non-member	_____	_____
	student	_____	_____
Lunch, Saturday Sept. 19			
	per person:	_____	_____
Banquet and dance Sept. 19 (Saturday)			
	per person:	_____	_____
Lunch, Sunday Sept. 20			
	per person:	_____	_____
	Total	_____	_____

Name(s): _____

Address: _____

Telephone: _____

Please make checks out in US \$ to SVU — Conference. Send registrations form and any inquiries to the Congress Address:

SVU — Jan Dobiáš

8351 Oso Ave.

Canoga Park, Cal. 91306

U.S.A.

tel.: (818) 341-1256

PŘIHLÁŠKA

na

mezisjezd Společnosti pro vědy a umění

18.—20. září 1987

International Student Center

UCLA, West

Los Angeles, California, USA

Registrační poplatky:

		Počet osob	Obnos \$
Akademický program			
	za osobu: členové	\$25	_____
	nečlenové	\$30	_____
	studenti	\$12.50	_____
Společný oběd v sobotu 19. září			
	za osobu:	\$6	_____
Banket s tancem 19. září (sobota)			
	za osobu:	\$15	_____
Společný oběd v neděli 20. září			
	a osobu:	\$6	_____
	Celkem		=====

Jméno(a): _____

Adresa: _____

Telefon: _____

Šek v US \$ vystavte laskavě na SVU — Mezisjezd. Přihlášky a případné dotazy zašlete na adresu:

SVU — Jan Dobiáš
8351 Oso Ave.
Canoga Park, Cal. 91306
U.S.A.
tel.: (818) 341-1256

SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ

POPLATKY A PŘÍSPĚVKY: 1987

Předem si laskavě přečtete Vysvětlivky, a též, Kam jdou a nejdou vaše peníze?

Členské příspěvky na r. 1987

(jednotlivec \$16; manželé \$22; student \$5) _____

Dlužné členské příspěvky (naposledy zaplacený
za rok '84, '85, '86) _____

Předplatné:

PROMĚNY (roční předplatné:

člen \$12, nečlen \$14) _____

KOSMAS (roční předplatné: člen \$10, nečlen \$15) _____

Životopisný rejstřík členů SVU, 1987 (\$10) _____

Dar, dotace _____

Fond, nadace _____

Celkem _____

Chcete-li, podle potřeby, být zproštěn(a) příspěvků na rok 1987, laskavě podepište zde a vraťte formulář, abychom Vás zbytečně neupomínali.

_____ podpis

Šek, peněžní poukázku, atp. na celkový výše uvedený obnos laskavě vystavte na SVU a zašlete na adresu:

Ladislav Dolanský

18 Oakdale Ave.

Weston, MA 02193-1052, USA

S díky

Ladislav Dolanský

pokladník

LASKAVĚ VRAŤTE TENTO FORMULÁŘ S POUKÁZANÝM OBNOSEM

Upozornění: (pro osoby bydlící mimo USA): Veškeré obnosy laskavě poukazujte ve formě bankovního šeku vystaveného v US \$; jinak by SVU utrpěla značné ztráty následkem poplatků za výměnu. V případě, že by to nebylo možné, pošlete obnos v US bankovkách doporučeným dopisem. V žádném případě nepošlete šeky Euro\$.

Vaši novou (nebo opravenou) adresu uveďte prosím zde: _____

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS AND SCIENCES

DUES AND CONTRIBUTIONS: 1987

First please read the Explanation, and also the statement Where your money goes?

Membership dues for 1987

(individual \$16; couple \$22; student \$5)

Overdue membership dues (last paid for
'84, '85, '86)

Subscriptions:

PROMĚNY (yearly subscription:
member \$12, non-member \$14)

KOSMAS (yearly subscription:
member \$10, non-member \$15)

Biographical directory of
CSAS members, 1987 (\$10)

Gift, donation

Fund, foundation

Total

If, because of need, you would like to be exempt from due payment for 1987, please sign here and send in form anyway, so that we shall not send you unnecessary reminders.

signature

Your check, money order, etc. for the above TOTAL amount should be made to SVU and sent to:

Ladislav Dolanský

18 Oakdale Ave.

Weston, MA 02193-1052, USA

Thankfully yours

Ladislav Dolanský

Treasurer

PLEASE RETURN THIS FORM WITH YOUR REMITTANCE

Notice (for persons residing outside of the USA): All remittances should be in the form of a check in US \$; otherwise the CSAS would suffer a considerable loss as a result of exchange charges. In the extreme case, if this should not be possible, please send your remittance in US currency by registered mail. In no case should Euro\$ checks be used.

Please enter your new (or corrected) address here: _____

ty v Albertě. Jeho přednáška byla na téma **Charta 77 po deseti letech**.

1. května byla výroční členská schůze, na jejímž programu byly volby do nového výboru a diskuse o budoucí činnosti SVU v Edmontonu.

Nově zvolený výbor: **Ivo Moravčík** (předseda), **Milica Hasalová-Moravčík** (jednatelka), **Jana Eisensteinová** (pokladní), **Jiří Krupička** (místopředseda), **Petr Schubert**, **Petr Komers** a **Miloš Hájek** (členové výboru).

Jelikož o připravovaný listopadový ples je velký zájem, vyzývá skupina všechny zájemce, aby si zajistili vstupenky již dnes. Cena lístku zahrnuje prvotřídní večeři, víno a hudbu a bude mezi 40-50 dolary za osobu. Záloha na dvě osoby činí 50 dolarů. Objednávky adresujte: **Milica Hasalová-Moravčík**, Apt. 1106, 11 111-87 Ave., Edmonton, T6G 0X9.

* * *

Toronto

Po dvou letech se konala ve středu 12. března valná hromada torontské skupiny, která má ke dnešnímu dni šedesát členů. Za dva roky uspořádala dvanáct přednášek. Do výboru byli zvoleni: **Karel Hampeis** (předseda), **Mírko Janeček** (místopředseda), **Ctirad Vrána** (pokladník), **Jan Urbánek** (jednatel), **Miloš Vitula** (člen výboru), **Josef Čermák** (revizor účtů).

* * *

Cleveland

Místní skupina uspořádala 9. května přednášku dr. Zdenky Brodské v "Saturday's Gallery". Přednáška byla na téma **Tradice a dnešek českého fejetonu**.

Fejeton je v dnešním Československu velmi rozšířená literární forma a používají jí přední současní spisovatelé jako **Ludvík Vaculík**, **Milan Šimečka**, **Milan Uhde** a **Jan Trefulka**. Dr. Brodská přečetla mnohé výňatky.

Dr. Brodská absolvovala Masarykovu univerzitu v Brně, obor filosofie a sociologie. Specializovala se na logiku. V roce 1953 udělala doktorát filosofie — disertace z logiky, na Karlově univerzitě v Praze. Většina jejich publikací byla v oboru teorie výchovy a logiky. Do Ameriky přijela v r. 1976. Dělá překlady pro časopis **150,000 slov** a publikovala články v **Cross Currents** (Univ. of Michigan), **Kosmas** a **Proměny**. Současně je výkonnou redaktorkou časopisu SVU **Proměny**. Žije nyní v Detroitu s manželem a synem, který je matematik. Dcera je stavební inženýrkou v San Francisku.

* * *

Los Angeles

Místní skupina vyplnila svou dubnovou činnost schůzí přednáškou prof. dr. J. Nehněvajsy o Číně, kterou navštívil nedávno čtyřikrát na pozvání čínské Society of Science and Technology a kde přednášel na univerzitách v Cantonu, Wuhanu a Hongkongu. Jeho proslov byl ovlivněn bezprostředními dojmy z jeho pobytu a z osobních styků

s význačnými osobnostmi. Bohatý obsah přednášky byl podnětem k živé diskusi, jež přispěla k mimořádnému úspěchu večera.

* * *

Perth — západní Austrálie

7. prosince 1986 — zpívala Miluška Šimková, bývalá členka opery v Sydney. Její vřelý přednes národních písní byl doplněn Karlem Němcem na čelo.

8. prosince — byla mikulášská nadílka pro členy SVU a Západoaustralského sdružení Čechoslováků.

Každou středu v 7 hodin večer je v rozhlase česká a slovenská půlhodinka na stanici 6NR. V přípravě a přednesu programu se střídají hlavně pí. Euba Vojtěchovská-Voyt, pí. Anna Mattnerová a pánové Karel Thomas a Petr Hrubý.

6. března — na výroční schůzi SVU se dr. Petr Hrubý po třech letech vzdal předsednictví a ujal se funkce jednatele. Novým předsedou byl zvolen pan **Jaroslav Kabelka**, jeden ze zakládajících členů místního SVU. Místopředsedou se stal dr. **Václav Váhala** a pokladníkem byl opět zvolen pan **Evžen Koňářik**,

12. dubna — **Jára Kohout** dokázal, že nedovede stárnout a po dvě hodiny bez přestání bavit spokojené obecenstvo humorem a písničkami. Přítomní, mnohem mladší, mu záviděli jeho svěžest a vitalitu.

* * *

New York

Skupina uspořádala 3. května v sokolovně na Manhattanu přednášku člena Americké akademie věd profesora dr. Leopolda Pospíšila, který mluvil o svých mnoholetých výzkumech mezi Papuány a o jejich kmenovém zřízení. Poutavý a informativní výklad byl doplněn diapozitivy.

Na žádost přítomných (bylo jich 50) se profesor Pospíšil zmínil ještě o svých výzkumech mezi Eskymáky.

31. května pořádala skupina **Jarní koncert** v Bohemian Hall v Astorii. Účinkovali: **Jana Kašparová**, **Stanislav Kotyza**, **Zdeněk Prouza** a pěvecký sbor **Velehrad**, řízený **Miroslavem Lebedou**. Na programu byli: A. Dvořák, B. Smetana, V. Novák, G. Verdi a lidové písně v úpravě M. Lebedy.

* * *

Ottawa

Místní skupina byla spolupředatelem besedy s redakční radou časopisu **Západ**, pořádané dne 18. dubna.

* * *

Jubilea

Rudolf Mikuta oslavil 24. března své osmdesátiny. Narodil se v Nýdku. Vystudoval stavební inženýrství a architekturu na Karlově univerzitě v Praze. Promoval v r. 1934. Postgraduálně studoval grafiku na umělecké škole v Lipsku r. 1939 a na umělecké akademii v Římě. V letech 1942-48 působil jako tiskař a vydavatel. Po únoru 1948 emigroval a strávil dva roky v uprchlických táborech v Německu a Itálii než se v r. 1950 dostal do USA. Pracoval v projekčních kancelářích v Connecticutu a New Yorku (1950-55), na Floridě (1956-63) a v Los Angeles (1962-77). V r. 1977 si otevřel vlastní projekční kancelář. Pracoval na projektu univerzitních kolejí v Syrakusách, průmyslových staveb v Chicagu, hotelu v Miami Beach, letišti na Hawai a řady průmyslových komplexů pro Saudskou Arábii, Alžír, Panamu, Tunis a j. V r. 1978 pracoval na obytných projektech pro Egypt.

* * *

Bohumil Jaroš oslavil 27. dubna své 80-té narozeniny. Narodil se ve Velkém Oseku. Absolvoval filosofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze r. 1931. Přijel do USA v 60-tých letech z Brazílie. V SVU je od r. 1970. Po léta byl spolehlivým a přísným pokladníkem washingtonské skupiny.

* * *

5. ledna oslavil své 65-té narozeniny prof. **Victor M. Fic**. Narodil se v Dambořicích. Studoval na Karlově univerzitě, na Univerzitě Britské Kolumbie, na Kolumbijské univerzitě v New Yorku, na Mysora univerzitě v Indii, na Indické škole mezinárodních studií (nyní Nehruově univerzitě) v New Delhi. Má sedm různých diplomů včetně doktorátu filosofie v oboru mezinárodních vztahů a práva. Přednášel na univerzitách v Burmě, Singapuru, na Kanadské důstojnické škole a na Brock University v St. Catharines, Ont. Napsal řadu knih a studií o komunismu v Indii (Peaceful Transition to Communism in India, 1969), o Pražském jaru, o čs. legiích v Rusku (The Czechoslovak Legion and the Bolsheviks, 1978), o moskevské mírové ofenzivě, o mírových jednáních v Burmě, o čínské strategii, aj. Je činný v Čs. sdružení v Kanadě a v Radě svobodného Československa.

* * *

13. ledna oslavil své 88-mé narozeniny **Antonín Cekota**. Narodil se v Napajedlích na Moravě. Je dnes nejstarším osobním svědkem životního díla Tomáše Bati, o němž vydal knížku "Geniální podnikatel Tomáš Baťa" (68' Publishers, 1981). V březnu 1939 byl prvním zlínským občanem, kterého zatkl Gestapo. Obvinili ho z poškozování Říše prací pro Baťův tisk, který řídil jako šéfredaktor osmi různých časopisů a jako vydavatel knih nakladatelství "Tisk". Po propuštění opustil Československo a přijal nabídku T.

J. Bati, aby pracoval jako jeho zástupce při budování podniků v Kanadě. Po válce rozšířil své působení na všechny Baťovy podniky ve svobodném světě jako vedoucí technického výzkumu a průmyslových vztahů.

* * *

Jiří M. Kotlář oslavil dne 24.6. své 55-té narozeniny. Vystudoval České vysoké učení technické (ČVUT), fakultu architektury a pozemního stavitelství. V letech 1956-58 studoval postgraduálně na pražské Akademii výtvarných umění — Mistrovské škole architektury profesora Fragnera. Po ukončení studií pracoval na rekonstrukci historických objektů a současně pro filmové studio na Barrandově, kde se stal v r. 1961 asistentem filmového architekta a později filmovým architektem (Set Designer + Art Director = umělecký vedoucí produkce, v tomto případě filmový architekt a návrhář, realizující výtvarnou stránku hraného filmu). Pracoval na dekoracích k Formanovu filmu "Hoří, má panenko" a přes dvacet jiných celovečerních a přes šedesát krátkých filmů. Zúčastnil se festivalů v Montreaux (1966) a v Benátkách (1969). V r. 1968 se stal technickým náměstkem ředitele Královského dramatického divadla ve Stockholmu. V r. 1972 pracoval pro švédský rozhlas, televizi a filmové studio ve Stockholmu. Téhož roku si založil vlastní studio loutkového filmu a prvně vystavoval své obrazy ve Stockholmu. V letech 1974-89 byl profesorem na Schauspiel Akademii v Curychu, kde přednášel scénografii, filmovou dekoraci, osvětlení a story-board. V letech 1975-81 vedl video-produkci Akademie a současně navrhoval dekorace pro rozličné scény ve Švýcarsku, Německu a Francii. Na SVU konferenci v Thunu vystavoval 20 obrazů. Od 2. října 1986 vystavuje ve dvou reprezentativních poschodích novostavby Allgemeine Deutsche Credit Anstalt ve Frankfurtu nad Mohanem, od 10. listopadu v galerii Capricornu ve švýcarském Vevey, v prosinci ve švýcarském Bulle a v únoru 1987 ve Stuttgartu.

* * *

Zdeněk Slavík oslavil 30. dubna své 65-té narozeniny. Narodil se v Táboře. Studoval v Praze politické vědy, historii a žurnalistiku. Žije v Kanadě.

* * *

Ivo Holý, malíř žijící od sovětské okupace Československa v Paříži, oslavil 20. března své pětapadesátiny. K tomuto životnímu jubileu pořádá ve dnech 1.-22. června výstavu svých děl v Galerie Siret-Arcade Collete v Paříži. V letech 1959-66 vystavoval v Praze, v letech 1968-87 vystavoval kromě Paříže v Curychu, Lausanne, Římě, Vídni a j. V r. 1979 vystavoval v USA v Milwaukee a Sheboygen.

* * *

In memoriam

Dne 27. března 1987 zemřel v Madridu ve věku 84 let **dr. Antonín Zelenka**. Odešel odborník světového jména a vzácný člověk.

Narodil se v Praze 23. listopadu 1903. Vystudoval matematiku a fyziku na Karlově univerzitě a pak rok učil na střední škole v Kroměříži. Po získání doktorátu přírodních věd pracoval v Ústřední sociální pojišťovně a v roce 1935 se stal ředitelem Pensijního ústavu zaměstnanců nemocenských pojišťoven. Během těchto let se dr. Zelenka vypracoval na vynikajícího odborníka sociálního zabezpečení, jak na poli teorie tak v praxi. Na jaře r. 1938 ho Mezinárodní úřad práce (BIT) pověřil misí v Jižní Americe s funkcí poradce u řady vlád. Byl tak jedním z prvních mezinárodních odborníků, kteří poskytovali technickou pomoc rozvojovým zemím.

Již jako student vstoupil Antonín Zelenka do sociální demokracie a jejím ideálům zůstal nekompromisně věrný celý život. V září 1938 byl navržen na člena československé (úřednické) vlády. Nakonec byl však na toto místo jmenován dr. Petr Zenkl. Zelenkova reakce, vyslovená po letech byla typická: "Jedině lituji, že jsem tam nebyl, abych mohl hlasovat proti mnichovskému diktátu."

V roce 1939 se oženil s Libuší Outratovou a během války se jim narodily tři děti, které v prvních letech života otce téměř neznaly: V srpnu 1941 byl dr. Zelenka zatčen a vězněn nejdříve v Praze na Pankráci a pak v Berlíně. Po vypršení trestu se vrátil do Prahy, ale krátce potom byl znovu zatčen. Prošel několika koncentračními tábory a byl osvobozen v květnu 1945.

V prosinci 1946 nastoupil do Mezinárodního úřadu práce v Ženevě, do oddělení sociálního zabezpečení. Po únoru 1948 se odmítl vrátit do Československa a stal se rakouským občanem.

Začátkem 50. let byl jako člen úřední mise BIT poslán do Prahy. Sešel se soukromě s Antonínem Zápotockým, kterému zachránil život, když ho nesl na zádech při pochodu smrti. Zápotocký ho přijal ve svém bytě na Žižkově, nabídl mu kávu v kuchyni a řekl: "Antoníne, jed' zpátky do Ženevy. Tady radši nezůstávej nebo tě zavrou a já ti nebudu moct pomoci." Tehdy byl Zápotocký ministerským předsedou.

Krátce po návratu do Ženevy byl dr. Zelenka jmenován šéfem oddělení sociálního zabezpečení BIT a zůstal jím až do r. 1964. V té době byl již uznávanou světovou autoritou ve svém oboru a díky opravdovému diplomatickému a politickému talentu dokázal překonávat různé překážky mezinárodních jednání a prosadit řadu vynikajících iniciativ a programů, jako první mezinárodní dohody o sociálním zabezpečení cizích dělníků nebo soustavné shromažďování statistik o výdajích na sociální zabezpečení v co nejširším počtu zemí světa a mnoho dalších. V r. 1964 se dr. Zelenka stal zodpovědným za plánování činnosti celého Mezinárodního úřadu práce, jehož 3000 úředníků je rozmístěno po celém světě, a za veškerou práci BIT na poli statistiky a hospodářské analýzy.

Ve věku, kdy většina úředníků Spojených národů odchází do penze, byl dr. Zelenka jmenován koordinátorem činnosti BIT na poli sociálního zabezpečení v Jižní Americe a strávil s manželkou dva roky v Limě v Peru. Ale ani po návratu do Ženevy nezůstal nečinný: podnikl řadu cest do rozvojových zemí jako expert a vypracoval množství studií, modelů sociálního pojištění, zpráv a posudků. V r. 1974 dokončil knihu o penzijních systémech v průmyslově vyspělých zemích (*Les systèmes des pensions dans les pays industrialisés*) psanou francouzsky a vydanou BIT v Ženevě.

Poslední léta ženevského pobytu byla poznamenána těžkým úrazem manželky i jeho slábnoucím zdravím. To vedlo k jejich přestěhování do Madridu k dceři Janě. Dr. Zelenka, jehož manželka zemřela v r. 1986, zanechává syna, dceru a čtyři vnuky.

Dr. Zelenka si vážil lidí, kteří — jak říkal — mají rádi lidi. Sám měl rád lidi a do konce života s každým rád diskutoval a bavil se. Díky jeho velkému smyslu pro humor, otevřenosti a skromnosti všichni, kdo ho poznali, jej měli rádi. Ze všech jeho úspěchů to byl možná ten největší.

* * *

V Clinton Corners zemřel 3. května ve věku 83 let slovenský národní pracovník a politik ing. **Pavel Blaho**.

Zemřelý byl spoluzakladatelem newyorské skupiny SVU a po léta byl jejím funkcionářem.

Pocházel ze Skalice na západním Slovensku, která za uherských dob byla ohniskem národně-buditelské činnosti jeho otce, zakladatele hnutí Hlasistů, kteří byli průkopníky československé spolupráce dlouho před první světovou válkou. Jeho otec, dr. Pavel Blaho, se pak stal v novém státě s dr. Šrobárem představitelem první československé vlády na Slovensku. Pavel studoval na Vyšší hospodářské škole v Přerově a na Technice v Praze. Po odborné praxi na biskupských statcích na Slovensku a v Německu hospodařil od roku 1929 na svém statku. Byl horlivým účastníkem veřejného života svého kraje. Během války byl organizátorem únikové cesty z Protektorátu pro význačné politické a vojenské činitele. Ing. Blaho se účastnil Slovenského národního povstání a po válce byl poslancem Prozatímního národního shromáždění a v roce 1947 poverenikem pošt. Po únoru 1948 odešel do exilu. Byl spoluzakladatelem Rady svobodného Československa, členem a obětavým pracovníkem řady krajských organizací a institucí.

Závěr svého života ing. Blaho trávil spokojeně u svého syna na farmě pro chov sportovních koní v Clinton Corners.

* * *

Různé

Cena Františka Kriegla

Charta 77 Foundation ve Stockholmu, jejímž cílem je podpora nezávislého myšlení a kultury v Československu, založila **Cenu Františka Kriegla** na počest jednoho z nejoddanějších vůdců Pražského jara. Bude udělena každý rok 9. dubna, jenž je dnem narození dr. Kriegla.

František Kriegel (1908-1979) sloužil jako vojenský lékař v letech 1935-1945 nejprve ve Španělsku v boji proti vojenské diktatuře a později v Číně v boji proti japonské invazi. R. 1968 se stal členem Ústředního výboru Komunistické strany Československa a předsedou Československé národní fronty. 21. srpna 1968 byl zatčen sovětskými invazními jednotkami v Praze a dopraven do Moskvy. Byl jediným z čs. vůdců, který odmítl podepsat moskevský diktát. Na sovětský nátlak byl pak zbaven všech politických funkcí a byla mu zakázána i práce lékařská. Byl jedním z prvních signatářů Charty 77.

Cena Františka Kriegla je udělena za mimořádné zásluhy a aktivitu na poli obrany lidských práv, občanských svobod, národní samostatnosti a demokratického zřízení v Československu. Cena obnáší 20.000 švédských korun. Laureát je vybrán skupinou přátel a ctitelů dr. Kriegla jak z Československa, tak z exilu. Mezi nimi je člen Evropského parlamentu Jiří Pelikán (Itálie), prof. ekonomie Jiří Kosta (Záp. Německo), prof. František Janouch a Zdeněk Hejzlar (Švédsko) a j. Z Československa jsou členy komise členové Charty 77.

* * *

Prvním nositelem ceny Františka Kriegla je **Vladimír Kadlec**, profesor ekonomie, bývalý rektor Vysoké školy ekonomické v Praze a ministr školství v Československu v letech 1968-69.

Prof. Kadlec žije v Praze. Narodil se r. 1912 v Praze, získal doktorát na Karlově univerzitě r. 1936. V letech 1945-50 byl hospodářským poradcem prezidenta Československé republiky. Veřejných funkcí zanechal v r. 1952 a pracoval jen na Vysoké škole ekonomické. Hrál důležitou roli při vypracování ekonomických reforem 60-tých let. Po r. 1968 byl nucen zanechat veřejné činnosti, ale dále píše ekonomické studie, které vycházejí v "samizdatu". Je signatářem Charty 77.

* * *

Cena Marka Twaina

World Humor and Irony Membership udělil na svém 10. světovém kongresu humoru ve Spojených státech dne 6. dubna 1987 ve Phoenixu **poprvé Cenu Marka Twaina**. Počínaje letošním rokem bude WHIM, složený ze zástupců 36 zemí a profesorů lingvistiky z 62 univerzit, udílet Cenu Marka

Twaina každý druhý rok za díla, která humoristickou a satirickou formou vyburcovávají svět k obraně proti násilí a hlouposti. Tato cena není spojena s finanční dotací. První Cenu Marka Twaina získal za esej "Smích pro lidi a lidé pro smích — Humor proti násilí, demagogii a hlouposti" český exilový spisovatel **Vladimír Škutina**, žijící ve Švýcarsku.

* * *

Cena Egona Hostovského

za rok 1986 v oboru české a slovenské prózy byla udělena **Josefu Hiršalovi** za novelu **Píseň mládí** (68' Publishers).

Cena byla udělena prostřednictvím Centra pro ruské a východoslovenské studie při Torontské univerzitě a členy poroty byli: dr. **George Kovtun** (Library of Congress), prof. **A. J. Liehm** (University Paris III) a profesoři **J. Škvorecký** a **Gleb Žekulin** (University of Toronto).

* * *

RCDA pořádala ve dnech 20.-22. května 1987 4. výroční konferenci na téma **Tisíc let křesťanství na Rusi a náboženská svoboda a lidská práva v Sovětském svazu**, v Marymount University v Arlingtonu ve Virginii.

Na programu byly následující přednášky:

· **Natalia Teteriatnikov**: Role bohoslužeb v ruské společnosti
· **Prof. Nikita Moravsky**: Ruské pravoslavné a sovětský režim
Metropolitan Theodosius: Tisíc let křesťanství a náboženství v Sovětském svazu

Dr. George Gajecy: Tisíc let křesťanství na Ukrajině
Dimitry F. Grigorieff: Křesťanská víra a ateismus v Rusku
M. Aksenov Meerson: Ovlivní Gorbačevovy reformy náboženskou situaci v SSSR?

Marta Baziuk: Tisícileté výročí na Ukrajině — národní a občanský aspekt
Mihajlo Mihajlov: Lidská práva za Gorbačova

Leonid Kishkovsky: Ruská pravoslavná církev a církevní hnutí

Dr. Albert Boiter: Právo a náboženství v Sovětském svazu

Casimir Pugevicius: Katolická církev v Litvě

Dr. Allen Hetmanek: Obroda islámu v Sovětském svazu

* * *

Československá strana národně sociální v exilu pořádá ve dnech 12.-14. června 1987 jubilejní sjezd ve St. Catharines, Ontario, Canada.

* * *

Z nových knih

František Vaněček vydává ve Vídni občasník *Výběr na léto* (1011 Wien, Postfach 938, Austria).

Publikace má kolem 150 stran a je souhrnem informací, které zajímají především Čechy a Slováky v exilu i doma. Dovíte se kdy, kde a kdo z krajanů se proslavil ve světě, publikoval, vystavoval, obdržel vyznamenání apod., kde ze slavných lidí má české předky, kde to v Sovětech skřípe, atd. Je zde spousta zajímavých statistických údajů o sportovcích, knihách, divadlech, hospodářství i politice. Většina informací je několikařádková, ale jsou zde i delší úryvky z exilové i samizdatové literatury. Tato publikace by neměla chybět v žádné exulantské rodině.

* * *

V Praze zemřel filmový režisér Oldřich Lipský ve věku 62 let.

Z obsahů exilových časopisů

Západ, únor 1987

Mlynárik Ján *Cudzinci vo vlastnom dome* alebo problém vnútornej emigrácie. Musilová Judy *Život v kleci*. Ulč Ota *O terorismu*. Reiniš Stanislav *Poučení z Finska*. Filip Ota *Setkání s atamanem*. Drtina Richard *S Emilem Radokem o světových výstavách a jeho tvorbě*. Uhde Jan *Kolors ex machina*. Drtina Richard *Nechuravá Amerika Oty Ulče*. Tábořský Václav *Netoliko o toleranci*. Kříž Vladimír *Audience u šéfa*.

Zvon, 3/87

Karel Trinkewitz *Být vlastencem své kultury*. Jozef Šrámek *Svedectvo o krstu Sláva Volného*. Jan Vladislav *O kapitulaci vzdělanců*.

Národní politika, Mnichov, 3/87

Olg. Valeská *Napětí na Východě vzrůstá*. Jan Sviták *A co Rusové? Soumrak čs. demokracie* (nové vydání vzpomínek ministra Feierabenda) J. S., Vídeň.

Americké listy, 17. dubna 1987

Ivan Sviták *Slovo k chartistům*.

Hlas národa, 18. dubna 1987

Tomáš Špidlík *Andrej Tarkovský*.

Západ, duben 1987

Stanislav Reiniš *Jak se stát darebákem*. Jaroslav Švestka *Životopis*, Ota Ulč *Podrobnější návštěva Číny*. Ivan Sviták *Ještě k Expu 86*. Josef Škvorecký *Neroztavení*. Ota Rambousek *Vyprávění veteránů studené války*. Jan Uhde *A co náš skauting?* Marta Procházková *Soc Art v Calgary*. Václav Tábořský *Nejkrásnější hra na světě*.

Reportér, č. 3, květen 1987

Jiří Hochman *Soumrak dělnicko-rolnické vlády vedené soudruhem Indrou*. Václav Táborský *O sovětské televizi*. Ján Mlynárik *Opatrné odzváňanie dogmatizmu*. Ota Ulč *Porovnání světů*. Ota Rambousek *Pravidla českého pravopisu*. Martin Hrabík *Svědék z Leopoldova*. Tomáš Krystlík *Kdo a proč dnes vstupuje do KSČ*.

* * *

Vladimír Škutina a Vladimír Valenta připravují knížku **Ukousnutý slunečník** s ilustracemi Jiřího Kotláře.

* * *

Kniha Milana Kundery **Nesnesitelná lehkost bytí**, vydaná tureckým nakladatelstvím "İletisim", byla týdeníkem "Nokta", vycházející v Istanbulu, zařazena na první místo bestsellerů v týdnu končícím 2. listopadu 1986. Zařazení bylo na základě zpráv největších knihkupectví v Istanbulu, Ankaře a Izmiru.

* * *

Edice Rozmluvy v Londýně vydala v dubnu 1987 útlou knížku veršů Libora Kovala **Květy staré Koreje**. Jde o parafráze na starou korejskou poezii ve formě sidžo. Text je dvojjazyčný. Do korejštiny přeložila bohemistka Young-Suk Kwon. Zsvěcený doslov napsal dr. Antonín Kratochvíl. Současně kniha vychází v německém překladu pod názvem *Blumen des alten Korea* v nakladatelství Kunst und Literatur, Weiterstadt.

Adresy, na nichž si můžete objednat knihy vydané exilovými nakladatelstvími

ELK, Postfach 140, CH-8049 Zürich
UNIE JIRKŮ, Reinhold Frei-Strasse 67, CH-8049 Zürich
KUNSTKABINETT, Badenerstrasse 698, 8048 Zürich (pouze přímý prodej)
BOOK SERVICE, Galerie Krause, Postfach 444, CH-8330 Pfäffikon
DIALOG, Gutleutstrasse 15, D-6000 Frankfurt/M 1
Petr PASTRŇÁK, Lindengasse 5, A-1070 Wien
Jan STRÁNSKÝ, Smalandsvagen 7, S-597 00 Atvidaberg
Miroslav KONVIČKA, 12726 Archwood St., North Hollywood, CA 91606, USA
BOOKS CNAC, Czechosl. Nat. Assoc., P.O. Box 925, Waterloo, Ont. N2J 4C3, Canada
M. JANEČEK, 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Canada
B. CHRASTINA, Pfalzburgerstrasse 60, D-1000 Berlin 31
Czechoslovak Publishers PTY, 14 Arcadia Str., Box Hill, Vict. 3128, Australia

(Převzato z ročenky **Výběr na léto 86**, vydávané ve Vídni Františkem Vaněčkem, 1011 Wien, Postfach 938, Austria.)

* * *

V Curychu vyšla knížka **Přesilovka**, jejímiž autory jsou **Vladimír Valenta** a **Vladimír Škutina**. Je to vlastně předloha filmového scénáře, původně připravovaná pro film, který už byl v anglické verzi pod titulem **Power Play** v přípravném stádiu natáčení v kanadské produkci, jenže z finančních důvodů k filmu nedošlo, neboť rozpočet z původních šesti milionů dolarů stoupl na osm milionů. Jde o tragický příběh čs. hokejistů, mistrů světa r. 1948 ve Stockholmu, kteří byli r. 1950 odsouzeni k dlouhodobým trestům odnětí svobody.

Publikace SVU

— Jiří Kovtun, **Slovo má poslanec Masaryk**, edice Arkýř, Mnichov

— Zdena Richterová, **Slovo a ticho**, edice Arkýř, Mnichov

— Kerel Engliš, **An Essay on Economic Systems**, v překladu prof. Ivo Moravčík s úvodní statí dr. Jaroslava Polacha (Eastern European Monographs, Columbia University Press)

— V tisku je monografie Miloslava Rechcígla, Jr., **U.S. Congressmen with Czechoslovak Roots**. Monografie bude v prodeji začátkem června, 1987.

— V tisku je **Directory SVU, 1987**. Tento adresář bude rozepisován předplatitelům a bude na prodej v červenci, 1987.

Oprava č. 5/1986

L. A. Krátký, do r. 1945 vedoucí ředitel koncernu České cukerní společnosti v Praze, zastával funkci obch. rady při čsl. velvyslanectví v Londýně, po rezignaci v r. 1948 emigroval do Jižní Ameriky a byl ředitelem cukrovaru v Uruguayi do svého odjezdu do USA.

* * *

Do čísla přispěli:

J. Hynčík, L. A. Krátký, Libuše Paukertová, B. Hrubý, P. Hrubý, I. Moravčík, V. V. Dostál.

Uveřejněním článků a jiných příspěvků jednotlivými autory předsednictvo Společnosti pro vědy a umění ani redaktoři a redakční rady nevyjadřují nutně svůj souhlas s názory a myšlenkami v článcích obsaženými. Jen autoři sami jsou odpovědní za správnost faktických údajů a za myšlenkovou podstatu svých příspěvků. Jednotliví autoři nejsou v žádném případě mluvčími Společnosti pro vědy a umění.

Předseda:

Jiří Nehněvajsa
1520 Ingomar Road
Pittsburgh, PA 15237

Generální tajemník:

Miloš K. Kučera
245 E 63rd St., Apt. 204
New York, N.Y. 10021

Pokladník:

Ladislav Dolanský
18 Oakdale Ave.,
Weston, MA 02193

Publikační referent:

Josef Škvorecký
487 Sackville Street
Toronto, Ont. M4X 1T6
Canada

Redakce ZPRÁV SVU:

Libuše Zorinová
P.O.Box 274
Brandywine, MD 20613

Korektury ZPRÁV SVU:

Emma Jarošová
21 Vaughan Rd., Apt. 1001
Toronto, M6G 2N2 Ont., Canada

Redakce PROMĚN:

Karel Hrubý
Thiersteinerrein 90
CH-4059 Basel, Switzerland

Redakce KOSMAS:

Zdeněk Suda
115 South Oakhill Road
Pittsburgh, PA 15238

Redakce SVU Bulletin:

Zdenka Fischmann
P. O. Box 134
Corona, CA 91720

Prodej a distribuce publikací:

Mrs. R. Bunžová
75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

SVU NEWS (ISSN 0036-2050)

75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

Return postage guaranteed.

2nd class postage
paid at Flushing, N.Y.